

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Germania și România.

Sibiu, 22 Decembrie n.

Cei ce au cetit cu destulă atențiune discursul pe care l-a rostit cancelarul Germaniei în fața reichstag-ului din Berlin, domnul Bethmann-Hollweg, vor fi făcut constatarea, că în acest discurs, în care au fost atinse toate chestiile mai însemnate dela ordinea zilei, n'a fost amintită România cu nici un cuvânt. Și din constatarea aceasta vor fi tras concluzii diferite, toate însă nefavorabile statului român, căzut pe semne în disgrăție la Berlin, căci eată, nu i se dă nici o atențiune în aceste zile grele, în cari totuși poate că numără încă și România ceva, cu armata ei bine echipată, bine instruită și bine disciplinată, de aproape opt sute de mii.

Sunt însă în mare rătăcire cei ce ajung la astfel de concluziuni, scoase din faptul, că despre România nu s'a făcut nici o pomenire în esposeul amănunțit politic al cancelarului german. Nu poate se fie desconsiderată România din partea Germaniei, pentru că Germania are doară cel mai mare interes, ca România la nici un cas să nu iase știrbită din actualul războiu, nici cu privire la interesele ei naționale, și nici cu privire la vaza ei, ca stat de frunte și de conducere în Balcani. Și tare ne vine se credem, că există între Berlin și București o înțelegere oarecare pentru toate eventualitățile, căci altcum ar fi de neînțeles liniștea cu care România oficială privește la desvoltarea lucrurilor în Balcani, și siguranța cu care și așteaptă momentul când își va spune și ea cuvântul cumpătat, dând lucrurilor întorsătura de ea dorită.

Credința aceasta ni-o scoatem din declarațiile pe cari le-a făcut domnul Bethmann-Hollweg în Berlin, în fața unui cetățean român, a domnului inginer Gr. Tomescu, care le-a comunicat apoi celor de acasă după cum urmează:

«Trebuie să vă comunic, — scrie dl Tomescu unui ziar din București, — că atitudinea României inspiră acum mai multă încredere Germanilor, ca odinioară, în luna lui August de exemplu. Afară de aceasta, Românii au fost totdeauna bine văzuți la Berlin, și în celelalte orașe ale imperiului.

Dorind să văd pe cancelarul imperiului, să-i cer opinia sa asupra afacerilor balcanice, m'am adresat unui mare personaj politic, deputat de centru al camerei imperiului. Mulțumită acestui domn, care a fost foarte amabil, am putut fi primit de Excelența Sa, dl Bethmann-Hollweg.

Cancelarul imperiului e un bărbat frumos, un magnific bătrân, de 60 de ani, cu aparență tină, și care vorbește foarte bine franțuzește. Trimițând cartea mea, după o jumătate oră de așteptare am fost primit de dl Hollweg cu cea mai mare bunăvoință.

— «Scumpul meu domn, îmi zise el, sunteți Român? Iubesc mult România și pe ministrul României, dl I.

Beldiman (representantul statului român în Berlin), care e un bărbat de foarte mare valoare. Cunosc țara D-voastre, și îmi place, că este frumoasă și bogată. Noi, Germanii, iubim oamenii bravi și onești. Românii sunt bravi și onești. Situația lor este astăzi clară: *ei nu pot să ne părăsească, căci avem interese comune.* Numai Germania poate să asigure Românilor independența economică, căci ea și România au interese comune. Rusia este cel mai mare dușman al țării D-voastre, și în drumul ei spre Constantinopol sunt și pentru dânsa un obstacol, pe care ea trebuie să-l distrugă cu orice preț. Regele Carol și bărbații politici ai D-voastre au înțeles bine aceasta, când au îndreptat politica lor contra Rusiei. Germania vrea, ca Balcanii să fie a Balcanicilor. De sigur, ea vrea să găsească la popoarele amice preferință pentru produsele sale, cari sunt mai eftine și pot fi procurate pe credit. Germania nu visează cuceriri, ci victorii, adică cuceriri morale ale civilizației. Spuneți compatrioților D-voastre, că *Germanii luptă și pentru ei, ca victoriile lor sunt victoriile D-voastre*...»

Când i-am prezentat apoi omagiile mele respectuoase, — încheie dl Tomescu, — cancelarul, strângându-mi mâna, adause:

— «Spuneți compatrioților voștri că *pot conta oricând pe amicitia sinceră a Germaniei, căci manifestațiile rusefite dela București sunt opera agenților ruși*»...

Din declarațiunile acestea, clare și sincere, făcute din partea celui ce conduce astăzi destinele imperiului german, se va putea convinge oricine, că nici vorbă nu poate se fie despre căderea României în disgrăție, ori despre desconsiderarea ei din partea Germaniei, ci tocmai din contră, Germania ține astăzi mai mult la România decât oricând în trecut, și are neapărată trebuință de ajutorul ei, dar îi dă deplină libertate să-și aleagă singură momentul potrivit pentru a se alătura la acțiunile Germaniei. Viitorul ne va arăta, că văzând noi astfel lucrurile, bine le vedem, pentru că desvoltarea lor numai în direcția aceasta se poate face.

«O epopee glorioasă». Duminecă, în ziua Sfântului Nicolae, s'a celebrat serviciu solemn divin în toate bisericile din Bulgaria veche și nouă, aducându-se laudă și mulțămire cerului, că opt milioane de Bulgari sunt acum uniți într'un singur stat și în aceeași limbă pot să laude pe Domnul. În șasezeci de zile s'a făcut această realizare a idealului național, cucerirea Macedoniei, — scrie o foaie din Sofia, — și cele sevărite în aceste zile formează o epopee glorioasă, fără păreche în istoria Bulgariei. Aceeași foaie, care e guvernamentală, se plânge apoi, că țarul Rusiei s'a purtat astfel față de poporul bulgar, încât nu este acum nime în Bulgaria, care să se roage în ziua în care și serbează țarul onomastica, pentru sănătatea și îndelunga sa viațuire, în schimb însă sunt în alte țări milioane și milioane, cari îl vor blăstăma în aceasta zi, fiindcă i-a dus la nefericire.

Marele Andreiu.

Din prilejul zilei sfântului Andreiu a publicat «Biserica și Școala» din Arad, în numărul din urmă, următorul temeinic articol:

În ziua S-tului Andreiu în toate bisericile ortodoxe din mitropolie s'a oficiat parastas pentru marele Arhiepiscop și Mitropolit Andreiu. În centrele diecezane de episcopi, în parohii de preoțimea parohială, pretutindenea împreunate cu festivități și repaos școlar. Însă parcă pomenirea de estimp a fost mai emoționantă decât de altădată. Caracteristica aceasta a emoției interne parcă e mai elocventă decât toate discursurile festive, este inspirația vie de mărima bărbatului, prin care s'a renoit biserica ortodoxă română din regatul ungar. Simțim, că admirația s'a prefăcut în intim cult al apostolului bisericii naționale.

Trimis de prevedință pe vremurile revoluției dela mijlocul secolului trecut în biserica sguduită de atâtea nenorociri ce a trebuit să îndure în decursul vremurilor de restricte, biserica gr.-or. română din Ungaria și Transilvania, în conștiința misiunii sale sfinte și-a consacrat viața operei de renoire a bisericii strămoșești.

Cultura lui superioară religioasă și profană, vasta lui cunoștință de carte și oameni, eminențele lui calități personale, toate într'un cor au servit marele lui talent organizatoric, în care s'a plâsmuit opera autonomiei bisericești, înfăptuită într'o lume internă de care nu era înțeles și o lume externă străină de aspirațiile lui.

Vremurile mari de atunci și-au găsit pe omul mare. Putem și noi zice: Fost-a om trimis dela Dumnezeu, numele lui Andreiu.

S'a întâmplat și atunci, ce s'a întâmplat întotdeauna și în trecutul mai îndepărtat, că de câte ori era să se stingă neamul acesta, din biserică a răsunat trimisul lui Dumnezeu de l-a scos la lumină. Și lumina lui este cultura. Așa la începutul secolului trecut marii dascăli ai neamului românesc, așa Sava Brancoviciu și așa mărturiseste cronicarul secolilor de mai înainte, că acest popor mai mult luptă pentru limbă decât pentru viață. Limba e conducătorul bun al culturai. În împărțășirea de acești trimiși vedem îngrijirea lui Dumnezeu de noi. Aceasta credință în îngrijirea dumnezească vrem să o întărim, deosebi în ziua de astăzi, când serbăm pomenirea trimisului dumnezeesc Andreiu, pilda strălucită a marelui Arhiepiscop.

Vremurile de astăzi ne reamintesc vremurile marelui Șaguna. Iată de ce emoțiile, oftările și plângerile la mormântul lui Șaguna. Sunt suflete sbuciumate de gândul, că oare vremurile mari de acum avea-și-vor pe omul mare?

Nu vă temeți!

Nu s'a stins iubirea de biserică și neam din inima preoților românești, nici s'a curmat șirul trimișilor dumnezești pentru scoaterea poporului

credincios din strimtoarea vremurilor. Aceasta ne-o spune conștiința noastră de preoți și credința în îngrijirea lui Dumnezeu de noi. Zilele aceste de inspirații la mormântul lui Șaguna sunt dovadă, că este viu spiritul lui Șaguna în noi, în toți, dela vâdlică până la o-pincă. Să stăm bine, să stăm cu frică, sfânta jertfă cu pace să o aducem la mormântul aceluia, care e un izvor de inspirație pentru noi. Popoarele cari au izvoare vii de inspirație nu pier.

Nu va peri poporul nostru nici sub urgia vremurilor de astăzi. Nici un popor nu pere de forță externă, de foc și sabie, ci numai de descompunere internă, de concepție sufletească și trupească. Popoarele trăesc prin idealurile lor, sabia și focul e proba tăriei lor, din care ies mai viguroase dacă prestau proba; și mor în lipsa de idealuri, ori cu idealuri căzute în mocirla concepției.

Din manifestările zilei aniversale a marelui Șaguna să desprinde luminoasa vedenie, că idealul bisericii naționale e viu în sufletele noastre și credința, că numai prin noi înșine, prin integritatea noastră, îl putem duce la isbândă desăvârșită, la realitatea lui. Numai acela este adevărat ideal, care are o realitate, cum realitate este biserica, patria, națiunea, cuprinsul idealului lor.

Învățătorii din armată.

Domnul ministru de culte și instrucțiune publică, Dr. Béla Iankovich, a prezentat Vineri dietei ungare un proiect de lege despre *excepționala îngrijire de învățătorii și instructorii intrați în serviciul militar, precum și de văduvele și orfanii lor.* Proiectul de lege e următorul:

«§. 1. Învățătorul (instructorul) care stă sub puterea articolului de lege XXXII din anul 1875 și a articolului de lege XLIII din anul 1891, dacă în urma mobilizării a fost chemat la serviciu activ militar, iar sub durată serviciului militar, sau în urma serviciului, devine incapabil de muncă încă înainte de a împlini anul al zecelea de serviciu ca învățător (instructor), moare, ori dispare și își perde urma: *din punctul de vedere al pretensiunilor proprii ori ale membrilor familiei este a se considera ca unul, care a împlinit zece ani de serviciu, ce se pot computa la stabilirea pensiei.*

Competințele soției și ale copiilor învățătorului (instructorului) dispărut, care nu poate fi aflat, conform alineatului prim al acestui paragraf, au se fie însemnate în mod interinal până atunci, până când soțul, respective tatăl, nu se ivește, nu i se confirmă moartea, ori nu e declarat de mort pe calea legii.

§. 2. La stabilirea competențelor învățătorilor (instructorilor), cari au participat la războiu, ori au ajuns în captivitate, are loc computarea anului de războiu, în modul corăspunzător determinațiunilor din legea, care regulează îngrijirea persoanelor militare.

§. 3. Legea de față intră numai decât în vigoare, cu putere de drept dela 1 August 1914 și cu executarea ei e încredințat ministrul de culte și instrucțiune publică și ministrul de finanțe».

În motivarea acestui proiect de lege se spune, că învățătorii, instructorii, și cei aparținători familiilor lor, au drept la o îngrijire permanentă din fondul regnicolar de pensiuene și ajutorare al învățătorimii numai după un serviciu de zece ani. Datorința urgentă a legislativei e, ca acum, când întru apărarea patriei noastre mii de învățători își periclitează viața și integritatea corporală, se asigure pe seama acestor învățători, aflători în serviciu public, și pe seama membrilor familiilor lor, o îngrijire corespunzătoare pentru cazul, că pe urma apărării patriei devin incapabili de serviciu, cum și pentru cazul de moarte, și între toate împrejurările cu putere de drept și pentru trecut.

Dispozițiile proiectului de lege, compus în privința aceasta, și până când vremile normale vor permite, ca să poată fi supuse unei revizii generale legile de pensionare ale învățătorilor, — asigură, față de ceilalți învățători și membrii familiilor lor, o îngrijire mai favorabilă învățătorilor chemați la arme și membrilor familiilor lor, dar trebuie să se aibă în vedere, că incapacitatea de serviciu sau moartea poate să se ivească înainte de vreme în serviciul apărării patriei, și că cei mai mulți dintre învățători iau parte la războiu ca soldați de rând, prin urmare despre ei și membrii familiilor lor nu se îngrijește legea militară de penzie. Favorurile acordate nu ating principiul tratării egale. Dispozițiile, după cari suma primită ca îngrijire militară va fi detrasă din suma de îngrijire civilă, va primi și cu privire la îngrijirile din acest proiect de lege aplicarea corespunzătoare.

Războiul.

Un amic al ziarului nostru, aflător pe câmpul de războiu, ne scrie, că la frontul răsăritean e eamnă grea, cu ger mare, cu drum de sanie, iar soldații stau ascunși în bărlog, și numai noaptea fac slujbă grea, dar au haine bune. Cam aceasta va fi situația la toate fronturile: eamnă grea și operațiunile militare reduse la servicii de pază și de recunoaștere. De aceea nici nu ni se comunică alta, în mod oficios, decât că situația e neșchimbată, mai ales la frontul răsăritean și la cel dela apus, unde pro-

tabil situația așa are se rămână până la primăvară.

La frontul italian a fost foc viu de artilerie, pe întreaga linie, dar mai ales la Col di Lana, iar în Muntenegru trupele noastre au luat cu asalt unele pozițiuni dușmane și au făcut mulți prizonieri. Turcii au început ofensiva la Dardanele și au alungat pe dușmani din Anaforta și Ari-Burnu.

Petru de Mocsonyi.

Sicriul, cu remășițele pământesti ale mult regretatului *Petru de Mocsonyi*, căzut pe câmpul de războiu, a fost așezat în vara trecută, cum anunțasem atunci, numai în mod provisoriu în pământul Galiei, iar acum a fost adus acasă și așezat cu pompă cuvenită în mausoleul familiar din Foeni. Vineri, săptămâna trecută, s'a făcut solemnă așezare a sicriului în mauzoleu, cu solemnitatea, pe care «*Drapelul*» din Lugoj o descrie astfel:

«Eroul a sosit acasă. Vineri a fost așezat spre odihna de veci între glorioșii sei înaintași în mauzoleul familiar dela Foeni. Razele prietinoase ale soarelui de iarnă l-au petrecut pe ultima cale pământescă.

Lângă sicriul așezat pe catafalcul acoperit de flori și coroane, stă îndurerată mamă, doamna Teresia de Mocsonyi, însoțită de surorile defunctului, d-soarele Catinca și Eugenia de Mocsonyi, de fratele mai mic Ionel de Mocsonyi, de vărul Anton de Mocsonyi de Foeni, de mătușa, contesa văduvă Georgina Bissingen n. Mocsonyi, precum și de numeroși prieteni ai familiei.

Doi din foștii profesori de studii ai eroului, d-l profesor de teologie Dr. T. Botiș și parohul Fleșeriu din S-Miclăușul-mare, au oficiat funerarile mângăitoare, dimpreună cu parohul din Foeni N. Popa și parohul din Căpâlnaș I. Micu. Iar panegiricul l-a rostit în mod elocvent d-l prof. Dr. T. Botiș, zăgrăvind icoana celui stins, precum și a familiei căreia aparține, și încheiând cu credința, că din aceste alese jertfe aduse de poporul român pe câmpul de luptă, apărând hotarele țării și monarhiei, trebuie să resară și pentru poporul român un viitor mai frumos și o soartă mai bună.

La urmă a rostit d-l Dr. V. Branisce următorul cuvânt de adio:

Ilustră familie adânc întristată!
Jalnici ascultători!

De pe săngeroasele câmpii ale Galiei recucerite, mărturia atâtor fapte frumoase ale fiilor poporului nostru, se reîntorc în pământul patriei, în mijlocul străbunilor și înaintașilor de glorioasă amintire, trudite oase ale tinerului erou, *Petru de Mocsonyi*, ale viteazului locotenent de dragoni, distins cu «*signum laudis*» pe funta decorației de război, căzut pentru tron și patrie în crâncenele lupte dela Lemberg, cu prilejul asaltului nocturn dela Stary-Iariczow, la 12/25 Iunie.

Sosit acasă între ai tei, te binevențează în acest lăcaș de evlavioasă odihnă umbrele luminașilor tei înaintași, cari aici dorm somnul de veci, pe tine, *Petru de*

Mocsonyi, pe vrednicul vlăstar, care ai întrupat în scurta ta viață în deplina sa curățenie acea luminoasă tradiție, pe care o reprezintă în istoria mai nouă a Românilor numele de *Mocsonyi*.

Din negura vremii apuse rând pe rând se desprind mărețele umbre. ca salutând pe cel nou sosit, loc vrednic să-i deie în sinul lor, isvorul atâtor porniri și avânturi generoase.

Ochii noștri sufletești revoacă în amintirea cucernică lămurite lor imagini, fala și mândria noastră.

Petru, cel dintâi cu acest nume, preotul însulețitor de oștiri în armata glorioasă a Prințului Eugen de Savoya, întemeietorul la noi al familiei Mocsonyi, celce a preamărit în lupta dela Zenta moartea de erou a fratelui seu mai mic, cu care împreună, îndatăce se așezase în aceste meleaguri, a și dat tributul de vitejie și jertfa de sânge în lupta sfântă a creștinismului contra puhoiului cutropitor al semi-lumei, te binevențează astăzi din plaiurile fericitorilor, pe tine, strănepotul seu, al 6-lea cu acest nume, care ai reprezentat cu aceeași tărie de suflet, cu același eroism, cu aceeași putere a convingerii sfântă credință prin care s'a înscris în istoria noastră acest nume.

Petru, al doilea cu acest nume, fratele mai mare al lui Mihail și Andreiu, al întemeietorilor celor două linii de Mocsonyi și Mocsonyi de Foeni;

Petru, al treilea cu acest nume, străbunul teu direct, bunicul genialului teu unchiu Alesandru, care dimpreună cu prea de vreme văduvita ta mamă te-au crescut, precum și al fericitului tău părinte Eugeniu, al cărui nobil spirit planează asupra osemintelor, în fața cărora stăm astăzi cu capetele plecate și sufletele cernite de durerea pierderii prea timpurii;

Petru, al patrulea cu acest nume, fratele lui Ioan, al tatălui în veci neuitatei Ecaterina, bunica ta, generoasa matroană, mama marelui teu unchiu și al bunului teu tată;

Petru, al cincilea cu acest nume, cel cu sfârșit atât de tragic, anteluptătorul emancipării poporului român de sub ierarchia străină bisericească și de sub robia feudală a veacurilor de patimi: toate aceste mărețe umbre, a căror sfântă imagine resare astăzi în sufletele noastre cuprinse de nepută jale, te binevențează în mijlocul lor, pe tine, eroul dela Stary-Iariczow, urmaș vrednic de numele lor pe care l-ai înscris la nemurire, strălucind de azi înainte alături cu numele lor de pe lespezile marmorei negre a acestor păreți acoperiți de recunoștința unui întreg popor.

Ca fir de aur strebate stăruințele și frământările după lumină și libertate ale poporului român în istoria timpurilor mai nouie numele *Mocsonyi*: Eroi pe câmpul de luptă, inimi darnice la acte de caritate, cugetători profunzi și înțelegători înțelepți ai vremurilor ce au strebătit și celor ce aveau să vină, întemeietori de așezăminte și ctitori de biserici, luptători aprigi în cele politice și îndrumători luminași în viața publică, cultivatori ai celui mai genuin spirit familiar, temelia sănătății sociale, exemple vii ale virtuților bărbătești, fii devotați neamului, bisericii și binelui obștesc, sintetizând în cel mai perfect grad contopirea armonică a iubirii de neam cu credința către patrie și alipirea neclătită către strămoșasca biserică, scutul secular al voinei naționale de a fi!

În această tradiție lămurită ai crescut, Petru de Mocsonyi, pe aceasta ai manifestat-o și înfăptuit-o în scurta ta viață, în serviciul ei ai murit moarte de erou.

Soartea, ale cărei dispoziții rămân necuprinse de mîntea omenească, neavând milă de gingașele vibrări ale fibrelor inimii, pe care le rupe adesea atât de brusc, tocmai când cele mai frumoase speranțe te ademenesc, a curmat înainte de vreme și zilele tale, vlăstar de neam mare, dar și în nemărginita durere a pierderii ce îndurăm ne-a lăsat ca mângăere priveliștea armonioasă a unei vieți, deși de tot scurte, dar trăite în mod demn și încheiate cu onor.

Impăcați privim la viața stânsă, care s'a dovedit de viața unui bărbat întreg, împodobit cu cele mai frumoase virtuți, însulețit de cele mai generoase aspirațiuni, gata a da pentru convingerile sale firme mărturia faptei, încheiând rostul zilelor pline de speranțe mult promițătoare cu suprema jertfa a bărbatului convingerilor și conștiinței datorințelor: cu *moartea de erou*.

Și acum, când ne luăm ramas bun dela tine, bun prietin și soț de luptă, te ferim, simțind cum glasul tainic al înaintașilor tei te recunoaște pe tine urmașul vrednic de Ei, de numele Lor, de tradiția ce V'au lăsat-o ca cea mai scumpă moștenire.

Eterna recunoștință a poporului teu, care deplânge sincer prea timpuria ta pierdere.

Odihnește în pace!

NOUȚAȚI.

Cruțați poșta! În preajma sărbătorilor mari, cu deosebire la Crăciun și la anul nou, poșta este îngrămadită peste măsură cu scrisori și pachete. Având în vedere timpurile grele, prin care trecem. când și la oficiile poștale se lucrează cu puteri reduse, este foarte mult de dorit, ca onoratul public să renunțe la trimiterea numeroaselor bilete și scrisori de felicitări, obișnuite în alți ani, precum și la alt fel de corespondență, care nu este tocmai de neapărată trebuință. Ear dacă avem de serie, cu prilejul sărbătorilor, către iubiții noștri din campanie, aceasta să o facem de timpuriu, și nu în ultimele ceasuri înainte de Crăciun sau de anul nou. Așa pretinde interesul tuturor: al oficianților dela poștă, al adresanților și în sfârșit al adresaților.

Lucrătorii dela mori liberați de serviciu militar. Ministrul ungar de comerț a pus în vedere, că lucrătorii dela mori, în cazuri urgente și motivate, au să fie liberați dela serviciu militar, — de oarece, în conformitate cu un ordin al ministrului de homevezi, morilor nu li se mai încuviințează muncitori militari.

Din Cluj ni se scrie, că Duminecă, în 6/19 Decembrie s'a făcut acolo introducerea domnului Dr. Nicodim Cristea în postul de capelan protopopesc al Clujului, cu solemnitate cuvenită. A fost prezentat poporului din partea domnului protopop Tului Roșescu, apoi și-a rostit vorbirea de introducere, care a fost corespunzătoare vremurilor serioase prin cari trecem.

FOIȘOARA.

Scrisoare

de Gh. Maior.

Sibiu, în 28 Noembrie 1915.

Dragă Mirce!

Ce să-i faci! Poșta merge anevoie. Așa se explică întârzierea și așteptarea lungă a șirelor, ce ni le datorim ca prietini. — Ieri ți-am primit și epistola, „scrisă din un șant” și care m'a mirat; ce școală bună e năcezul: te învață să-ți faci „papyrus” din coajă de mestecăn. Nu ți-am răspuns îndată, fiindcă aveam de gând să-ți scriu mai cu răgaz.

„Arune” Cotruș, da, și-a șters încordată lira de praf, i-a întins coardele „sinistre”, „bizare”, „ingrozitoare”, „teribile”, „macabre”, „murdare”, „violente”, „imense”, „grele”, „monstruoase” și „lugubre”, și cu degetele lui uscate, fine le atinge, îmbătându-se de feeria viziunilor de

Ploi de rachete
Ploi roșii, albe, verzi și violete,

în „Sărbătoarea morții”, chemând pe Minulescu să-i acordeze „lira”.

Mi-a bătat și la palat, și să nu fi ispitit cumva să crezi, că l-am alungat. E un cântăreț simpatic, un trubadur duos, când lioștea lui melancolică, duioasă, îi dă înțuiți fermecătoare „în raze și umbre bizare”. De dragul „Rănitul”-ui, „Cazacii”-lor, „A-

pusului roșu”, al „Trenurilor”, pentru dulcele „De va veni ntr-o zi”, „Danțul umbrelor”, „In odăița părăsită” îi iertăm lipsa de putere de sentimente și expresie, când vrea să prindă ororile războiului, spre care tinde cu atribute „bizare”, „lugubre” și „macabre” și cu toată societatea lor.

Volumul nu ți-l pot trimite, că nu mi l-am cumpărat, și acum nu-l pot procura, pentru-că vezi, salaru-i mic și zilele mari. Nu peste mult însă îl cumpăr numai pentru tine. Ține nădejdea de plete; „Prevenieratul” ne-a cam promis o remunerație, de nu se va adeveri vorba, că înțeleptul promite si... Până atunci, ca să-ți faci ideile despre ele, îți trimit părerile mele, deși mi pare așa de curios, ca un „războinic” în bubuitul surd al obuzelor să se îndelețnicească cu literatura.

A, dar mi trece altă idee. Tu poți fi un admirabil critic al poeziilor lui „Arune Arune, fă versuri mai bune” — cum ti ziceam. Îți voi trimite cât mai curând volumul și în schimb aștept să-ți faci reflexiile la părerile mele, că-mi place schimbul de păreri.

„Gemurile sângerii” ca întreg e slabă și palidă pentru icoana unui incendiu „groznic”, care mistue un sat, dar are momente demne de un nume de poet, cu toate că umbli după „bizarul” simbolismului bolnav, prezentându-ne țărani „cu ochi ca niște plăci de întineric”, „cu obrăz cadaveric”, „cu fețele de ceară, zdrobiți de neîreptăta milienară”, cari își aduc „copiii adrențoși, dar drăgălași” dinaintea „imenzelor armii de

vegăși”. „Nocturna” amușe din sufletul lui de trubadur sigur de viață, poezia granatelor, ce se sparg în zări

Și se desfac în purpurii petale,
Desprinse din corole infernale
De fuga unui foc ucigător...
Se sparg și se desfac strălucitoare
Într'un superb, halucinant decor
Cad în noroi,
Între războinici duri, ce aproape goi
Dorm duși...

Sau va pși „Pe urma armatelor grozave” pe unde

Se plimbă mândru Satan și râsu-i se revără
Printre ruine moarte peste cetatea arsă,
Și va împormuta câteva accente mai puternice;

Ca niște negri monștri uriași
Cu gurile, cu creierii de foc,
Cu suflet aspru, roșu, și flămând,
Și cu plumăni de forțe zdrobitoare,
Stau tunurile fioros urland,
Stau tunurile 'n zare,
Și împroașcă ntr'una înfiorător
Cu flacări din gâtjeul lor...

lăsând în urma lor terenul monoton și codrii, cari vor plânge morții, jalnici:

Prin codrii-aceștia jalnici e atât de monoton,
Iar aerul e par'că încărcat de plumb topit
Ce în văzduhuri fierbe, pustiu neconținut...

Copacii rupți și schilavi, stropiți grozav de sânge
În vânturile grele cu jale îi vor plânge,
Iar sângele lor bolnav, nostalgic și fecund
Va îngreșa pământul în codrii fără fund.

Aici, în partea primă a volumului, ne pune poetul „Arune” pe câmpul de luptă, dar nu ne prea înfoară. Na stiu pe tine, dar pe mine de loc, că nu mă spăriu de

atribute „ingrozitoare”, dacă ele stau pe lângă baston. Aici sărbătoarea morții e palidă și bolnavă, deși ți-am arătat părți frumoase.

„În țara morții”, partea a doua a volumului, e mai acasă, e mai liniștit, lira lui mai lină și mai acordată, iar dulcețaria simbolismului modern se amestecă plăcut cu melodia cântecelor. Îți reproduc „Rănitul” și-o parte din „Cazacii”, — ca să nu fiu prea lung, și cred, că-mi vei da și tu dreptate.

Căzu pe pusta frământată 'n sânge,
Căzu rânit de moarte,
Gândindu-se la mama care-l plânge
La turmele de oi, ce-i sunt departe...
Căzu copilul munților, căzu
În iarbă roșe cu atâți de-ai lui,
Cari au murit de atât omor sătui,
Cum moare el acelu.
În vaietele atâtor camarazi
Moare tăcând al culmilor voinic,
Moare ca în umbra codrilor de brazi
Și nu-i mai cere bieteii vieți nimic.
Deodată cu puterile lui toate
Se mișcă, se ridică 'ncet pe coate
Și stă așa, îngândurat privind
Însăngeratul soare în apus...

Cu capul luminat de-un calm nespus
În pulberea solară — acest cioban,
Pare-un superb legionar roman!

Îr din „Cazacii”:

Pe cai crescuți în stepe, încet și monoton
Trec în răzlete cete cazaci grozavi de Don...
Din ochi prin întunecare le fulgeră schintei,
Cum trec sătui de jafuri și tinere femei.
Se înfoară noaptea de sulitele lor,
Iar caii plini de rane merg greu, încetior...
Potocavala în neguri răsună stins și sec
Și noaptea crește oarbă pe drumul unde trec.

Nu se sechestrează. Ministrul prezident, contele Ștefan Tisza, a dat ordin, în urma cărui nu se pot sechestra ajutoarele în bani primite pentru servicii în interesul războiului dela casse publice sau particulare. Ordinul a intrat imediat în vigoare.

Distincție. Din Viena se anunță, că Majestatea Sa Monarhul a acordat rangul de baron ministrului de război Alexandru Krobotin.

Dela „Albina”. Titlurile definitive ale imprumutului al treilea de război se pot ridica în schimbul certificatului interin al centrala „Albina” în Sibiu.

Persoane civile și frontiera sârbească. Comanda supremă a armatei noastre o preste persoanele civile de a intra pe teritoriul sârbesc ocupat de trupele austro-ungare. Timpul și condițiile de trecere peste frontiera sârbească se vor aduce la cunoștință publică cât mai în grabă.

† Spiridon Mardan, paroh gr.-or. în Sâmbăta-sup.-apus., după lungi și grele suferințe, fiind împărțit cu sf. Taine și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, Sâmbăta în 18 Dec. n. în etate de 59 de ani. În mormântarea rămășițelor sale pământeste s'a făcut luni în 20 Dec. s. c. la 11 ore a. m. în cimitirul intern parohial din Sâmbăta superioară spusană. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Poporațiunea Petrogradului. S'a terminat zilele acestea număratoarea locuitorilor capitalei rusești, și s'a constatat, că are 2 și jumătate milioane de suflete. Refugiați dau cifra de 200 de mii.

Restabilirea grănițelor. Căpitanul Wilhelm Thurner scrie în foaia militară *Bojni List*, că ar trebui să se reînființeze în Austro-Ungaria vechea sistemă a grănițelor, în scop de a combate mișcările primejdioase ale iredentistilor, și anume prin colonizări de elemente „deplin patriotice”. — Se înceteze șicanările și nedreptățile stăpânitorilor, și atunci nu va fi trebuință de asemenea grănițe, cari pot să fie buni ozași, dar în combaterea „iredentistilor” vor produce efecte tocmai contrare dela cele așteptate.

Noul comandant englez. Urmasul lui French, în comanda supremă asupra trupelor engleze din Franța, este Sir Douglas Haigh, care pe timpul expediției sud-africane fusese adjutantul lui French. Bărbat de 55 de ani a publicat câteva scrieri militare; dar, — cum scriu ziarile patriei sale, — noul comandant este lipsit de experiența de a conduce formațiuni de trupe mai însemnate.

Tumul în camera franceză. În ședința de Vineri a camerei franceze s'au făcut desvăbiri privitoare la panamele furnizorilor armatei. S'au produs scene agitate. Ministrul de război Gallieni a declarat, că treizeci de furnizori sânt pedepsiți. Deputații strigau mereu, că numărul vinovaților este cu mult mai mare. Vociferările erau când și când întrerupte de vorba prezidentului Deschanel, care zicea: „Să nu uitați, domnilor deputați, că dușmanul se găsește abea la o distanță de 80 chilometri dela Paris!”

Și pot fi amintite „Apusul roșu” și „Trenurile”.

„De va veni într-o zi”... e capitolul al treilea al volumului, în care îmbracă tristea tăcută a celei de acasă în ritmul și forma molatică, dulce a unui *symbolism romantic*. Iubirea moare de dorul celui dus, și lasă în odăie cheia de aur dela criptă, cu rugămintea, că

De va veni într-o zi,
Și dacă te-o întreba
De min', unde m'am dus,
C'un gest sfos, supus,
Dă-i cheia asta grea,
Și pe deschisul geam
Arată-i cripta mea!...

Iar dacă n'a marit, Waada stă singură și coase și cântă așteptând:

Pe leneșă ei otomană,
Eu cântă, suspină, și coase,
Ca în zile frumoase...
Și lunea acul de aur,
Ca visele ei, cari-o mint...
Și lunea acul de aur,
Lăsând pe-si lui urme doabe
Și-albine și fluturi de argint,
Înfipți în mătase,
În neagra, în fina mătase,
În care ea zilele-și coase.

O romanță dăgăleșe în toată întinderea ei. Dar va „vibra” ca firele de telegraf pe vânturi scurte „fără vedere” și „la lumina lor bolnavă” va avea vedenii turburi în „*Scrisoarea celui dus*”.

Nu-i poetul zbuciumărilor adăci, cum crezi dragă Mircea, n'ere sufletul unui chinat de barbaria războiului, — și unde încearcă să se arate, e fără putere și arme. Eu cred, că nu e destul să scrigi „nicuri

De ce nu se renunță la Salonic? După stiri acreditate scrie *Daily Telegraph*, că dacă noțiunile din împărăția înțelegere și-ar retrage trupele dela Salonic, atât Grecia, cât și România s'ar alătura la puterile centrale. Aceasta este cauza, pentru care înțelegerea nu poate renunța la Salonic.

† Ioan Muntean, proprietar și epitrop al bisericii gr.-or. române din Oena sup., a adormit în Domnul, după scurte și grele suferințe, Sâmbăta, în 18 Decembrie st. n. la 6 ore d. n. în vârstă de 75 ani, și a fost înmormântat eri, Marți, în 21 Decembrie st. r. la 12 ore din zi, în cimitirul ort. rom. din Oena sup. Dumnezeu să odihnească sufletul lui cu dreptii!

Reformă în ale calendarului. Guvernatorul general din Varșovia *Beseler*, a introdus în părțile Rusiei, ocupate de armatele noastre, calendarul gregorian, în locul celui iulian întrebuintat până acum. Generalul *Beseler* este de altfel prezidentul Societății geografice din Berlin.

Scad proviziile. Gazeta rusească *Ricci* scrie, că în Rusia este enormă lipsă de sare, zahăr, unt și petrol. Situația aceasta produce agitație mai multă, decât însuși războiul de până acum.

Luptele balcanice. Numărul albanezilor și al mohamedanilor, care se atașează de bună voie la trupele noastre din Balcani, a trecut peste câteva mii. Zilnic se prezintă noi luptători voluntari, cari ne fac excelente servicii, de oarece cunosc bine locurile și modul de luptă al muntenegrenilor. În toate localitățile pe unde au trecut ostașii noștri, au fost primiți cu multă însufățire; iar bărbații capabili de a purta arma, și au oferit imediat serviciile la comandantii trupelor noastre.

Se pretind jertfe nouă. Consulii Franței și Angliei au înaintat o notă comună guvernului din Serbia și din Muntenegru, accentuând că ajutoare în bani pentru scopurile războiului li se vor da numai în cazul, când vor subscrie convenția dela Londra, privitoare la pacea comună.

Pentru invalizi. Ni se comunică, cumcă administrația supremă a reuniunii economice s'aseși din Ardeal e gata se dea tuturor invalizilor, eșiți din serviciul armatei, câte un mic dar de Crăciun. Sunt deci avizată pe calea aceasta, ca să se prezinte toți, provezuți cu câte un bilet de legitimare dela comanda pieței din loc în 24 Decembrie r. 1915 în localul administrației supreme, Piața mare 19, în curte unde își va lua în primire fiecare pachetul său.

Malor pedepsit. Un tribunal italian a osândit pe maiorul *Zunini*, colaboratorul militar al ziarului *Stampa* din Turin, la temniță de doi ani și 5 luni, la amendă de 500 de lire, și la pierderea rangului și salariului de maior. Vina lui *Zunini* era, că în criticile sale asupra războiului spunea lucruri neplăcute urechilor italiene. Declara-se anume, că ar fi fost neamănat mai cuminte din partea Italiei, dacă primea propunerile făcute de Goliți și nu se incurca în războiul cu Austro-Ungaria. — Ziarul *Stampa* a cerut, ca foile *Secolo* și *Popolo d'Italia* să fie puse sub acuză.

murdari din creier murdar” și atribute iperbolice în jurul unor idei fără putere și nu i potrivită nici haina unui simbolist „bolnav”, ca să redai prisosul de viață al unei sălbătăcii. Impresii dulci și triste, molatice, ispititoare, dragăleșii „rubinii”, „purpurii”, „violete” prin „alcovuri abe” sunt prelinii alese și sorbite să trăiască mai mult pentru prietenul Aron. Și pentru ele și bardul pune mai multă grijă și gingășie în limbă și formă, cari în partea primă sunt mai nesuccese.

Și e săracă rima.
Dar pentru scrisoarea asta, cred că e destul. Aștept și observațiile tale, după ce vei primi volumul; și rezultatul la care vom ajunge i-l comunicăm și lui „Aron”, măcar că lui poate nu-i va cădea ch'ar bine, dar îi va trece, și în viitor va ținea în parte cont și de înțelețul nostru. — Imi închipui, că nu vei fi părtaș vre-unui foc până atunci.
Dar și până voi avea răspunsul tău, îți voi scrie, că-i porți interes și pe câmpul de luptă. Îi va părea bine, că-i omul, care se știe și bucura.

Zoia e bine, sănătoasă, ca toate copilele: vioaie și puțin în pasă, că ești dus de-acasă și ti depeni dorul.

Eu — ca omul sărac și singur, în țară bogată... Bine și eu. În zilele trecute m'am întâlnit și-am stat de vorbă cu „finul Pepeli” cu Pann, și-mi spunea de tine, că ești viteaz foc, ești tot înainte la... culină.

Dorindu-ți cele bune și-un veac de sănătate, să auzim de bine. Ghiză.

Pod restaurat. Podul căii ferate Șamlin — Belgrad, care fusese aruncat în aer la începutul războiului, este acum deplin restaurat.

Morți și îngropați. Comanda armatei bulgare arată, că pe teatrul războiului din Macedonia au fost omorâți și îngropați 27 de mii de soldați francezi și englezi.

Pentru campania egipteană. Lordul Kitchener va sosi în curând la Egipt, să conducă operațiile militare dela canalul Suez. Anglia pregătește o lungă campanie în Egipt.

În amintirea iubitorilor răposați. Cu prilejul sărbătorii marelui mucenic Nicolae, Preastimata doamnă *Maria Penciu* n. *Popea* din Hațeg, a binevoit a dăru, în amintirea și întru veșnica pomenire a iubitorului său soț *Nicolae Penciu*, fost jude și a fratelui său episcopul *Nicolae Popea*, din Caransebaș, 10 cor. la „Fondul episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăceilor meseriași”. Pentru prinos exprimă sincere mulțumite: *Victor Tordășianu*, prezidentul Reuniunii meseriașilor sibiieni.

Pentru săracii meseriașilor noștri. La darurile de Crăciun ale Reuniunii meseriașilor sibiieni au mai dăruit: nobila română doamna *N. N.* pe calea redacției „*Gazeta Transilvaniei*” din Brașov, 40 cor., d-na *Reghina Dragomir*, în amintirea sotului său *Simeon Dragomir*, fost notar în Gurasada, 2 cor.; *Pant. Lucuta*, ss. cons. 10 cor., *Ioan Galea*, zidar în Sadu și soția sa *Maria r. Bres*, 4 cor. Apelând și la alți zeneoși contribuente, aducem sincere mulțumite pentru darurile încurte. Pentru comitetul Reuniunii meseriașilor sibiieni: *Vic. Tordășianu*, prezident; *St. Dacu*, notar.

Cum se întâleg prizonierii. În Kütendil, din Bulgaria, s'au înființat tabere înființate pe seama prizonierilor. Căpitanul francez *Charpentier*, încredințat de colegii săi ofițeri francezi, a cerut dela comanda bulgară să fie separați de ofițerimea engleză. Prizonierii sârbi sânt provocatori față de francezi și englezi, spunându-le că întăzirea trupelor antantei a pricinuit căderea Sârbiei Căpitanul *Charpentier* a declarat, că ofițerii Franței poartă o nelămpăcată antipatie pentru englezi, căci acestia totdeauna au fost conduși de idei egoistice și n'au participat la lupte în număr proporționat. Cu sârbii — a zis căpitanul — nu ne putem întâlege, deoarece noi avem alte păreri despre morală și despre onoare. Ministrul bulgar de război a luat măsuri, ca ofițerii și soldații prizonieri să fie separați după naționalitate.

Bisecopul Apollo. Mercuri și Joi în 22 și 23 Decembrie n. 1915 se va reprezenta următorul program: *Vulpea*, studiu de animale, colorat. *Socul locotenentului*, de răsărit *Fără din viața glogașilor*, în 3 acte. În rolul principal: *A. Paulig*. Prima pășire a renumitei nelătreute artiste: *Asta Nielsen*, în piesa teatrală de 3 acte: *Fata de pe drumuri*.

Note și impresii.

Din înțelepciunea altora. Bogatul e adesea un om care n'a muncit, și totdeauna omul care n'a știut să cheltuească.

Din cerul totdeauna vesel nu cade roade.

Cineva nu te eartă niciodată pentru-că i-ai dovedit și lui, că-i om prost.

Ultima glomă. Zilele acestea a răposat redactorul *Sigmar Mehring* dela foaia umoristică berlineză *Ulk*. În testamentul său, scriind cum dorește să fie înmormântat, redactorul termină cu următoarele cuvinte: „Rog să nu mi se aducă flori, căci n'am putința d'a mă revanșa pentru amabila atenț uue”.

Bani de fier. În câteva săptămâni vom avea în circulație bani de fier. Vremea de astăzi întrebuintează metalele nobile în aște scopuri. Pentru baterea de monete este potrivit și fierul. Astfel, din acest punct de vedere, se întorcem la timuriile legislatorului spartan *Licurg* din veacul al IX-lea înainte de Cristos. Războiul deșteaptă moravuri vechi spartane.

Rozele din Balcani. Din plantațiunile de roză balcanice, adătoare pe sesurile dela *Selimno* și *Carlova* până la *Filipopolis*, se extrage uleiul de roză, vestit în lumea între-gă. În deosebi se cultivează soiul numit *rosa centifolia provincialis* cu flori de culoare roșe și de un parfum delicios. A.

naliza chimică a foilor acestei roză constată următoarele elemente: substanțe uleioase, oxid de fier, var și diferite acide. Florile stufoase dau o roadă anuală, în teritoriul numit, cam de cinci mii de funți de esență. Se mai produce și apă de roză, întrebuintată ca leac, cosmetic și ca adaus la prepararea unor spirituoase.

Atât esența scumpă, cât și ara de roză ieftină se expoartă în mari cantități din orasul *Cazanlar*, al Rumeliei orientale, peste *Constantinopol* în lumea largă.

Apel

cătră stimatele doamne și domnișoare române.

Apropiindu-se sfintele sărbători ale Crăciunului, apelez la inimile D-voastre nobile și vă rog, în numele simțului românesc, să binevoiti a colecta bani, pentru cari se vor cum-păra daruri de crăciun pe seama bra-vilor noștri soldați români, cari zac aici răniți și bolnavi. Lăsați să cadă raza de lumină de ceară de pe pomul verde și în sufletele acestor sermani eroi, cari departe de ai lor, de parte de vatra casei, îndură suferințe și dureri aici. Bani sunt a se trimite subscrișului. Chitarea lor se va face pe cale publică. Cu toată stima: *Dr. Aurel Tincu de Tinca*, medic-șef în *Debrețin*. (Adresa: *Dr. Aurel Tincu, osztályvezető- orvos, Ferencz Salvator főherczeg meglfigyelőkorház, Debreczen*).

Teatru.

Mercuri, în 22 Decembrie: *Frumoasa dela mare*, farsă muzicală în 3 acte.

Joi, în 23 Decembrie: *Fata muzicantului*, operetă în 3 acte de *G. Iarno*.

Cărți și reviste.

Silvete. Poezii de *I. Broșu*. Sibiu. Tipografia arhidiecezană, 1915. Un volum de 107 pag. Preț 2 coroane. De vânzare la *Librăria arhidiecezană* în Sibiu.

Dorul soldatului. Poezii din război, 1914—1915 de *Cristofon Purecel*, subofiter c. și r. Brașov. Editura librăriei *Ioan I. Ciureu*, 1916. O broșură de 32 pag. Preț 24 fileri.

Indurați-vă spre săracii noștri.

„Mila dată săracilor, te curăță de păcate, îți câștigă Indurare și viață vecinică!”

Mulțumirea sufletească a dăruitorilor și împărțitorilor darurilor și lacrimile săracilor mluți anii trecuți, ne îndeamnă să apelăm și de data aceasta la inimile generoase, să binevoiască a dăru, bani, vestimente și alimente, ce să se împartă în ajunul Nașterii Domnului între săracii (învățăcei-meseriași, școlari, bărbați și femei, scăpătați) cum și între o samă dintre ostașii noștri.

Ne găsim în presajma zilelor, în cari săracul ca și bogatul caută să-și încălzească sufletul și corpul.

Cei pe cari Dumnezeu, povățuitorul a toate, v'a binecuvântat din belsugul său, dați puțință și celor lipsiți, ca cel puțin în zilele de bucurie ale Nașterii Mântuitorului nostru să preamărească pe Creatorul și făptuitorii sale.

Impărțirea darurilor se va face, cu convenita solemnitate, sub binevoitorul protector al stimabilelor doamne *Minerva Dr. Brote, Ana Dr. Moga și Elisaveta Bugarsky*.

Darurile benevole să se trimită la adresa „*Reuniunii sodalilor români din Sibiu*”.

Lacrimile vărsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplătă pentru toți aceia, cari ne fac posibilă împlinirea acestei datorințe bine plăcute și oamenilor și lui Dumnezeu.

Sibiu, 7 Decembrie n. 1915.

Comitetul „*Reuniunii sodalilor români din Sibiu*”.

Vic. Tordășianu
prezident.

Ștefan Duca
notar.

*) Inscripția icoanei Maicii Domnului, ce atârna deasupra lădiții cu crucerii săracilor din localul Reuniunii sodalilor.

Nr. 892/1915 prot. (223) 1-3

Concurs.

Pe baza rezoluției Preaveneratului Consistor arhidiecezan dela 1 Decembrie 1915 Nr. 11983 Bis. se publică concurs de capelan cu drept de succesiune pe lângă nepotinciosul paroh Mihail Păcală din parohia de clasa a III-a Șulumberg, protopresbiteratul Agnitei, cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu această funcțiune sunt jumătate din toate venitele din parohie fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat, afară de congruă, care compete întreagă parohului.

Cererile de concurs înzestrate în sensul legilor în vigoare cu documentele necesare, să se înainteze subscrișului oficiu protopresbiteral în termenul susindicat.

Agnita, 5 Decembrie 1915.

Oficiul protopresbiteral ort. român al Agnitei, în înțelegere cu parohul și cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 894/1915. (222) 1-3

Concurs.

Pe baza rezoluției Preaveneratului Consistor arhidiecezan dela 26 Noembrie 1915 Nr. 10816 Școl. se publică concurs pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. română elementară din Agnita, cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul legal, dela biserică și dela stat, solvabil în rate lunare anticipative.

2. Cărtic natural în edificiul școlii și lemnele de foc trebuincioase.

3. Grădina de 600 m. □ din care 1/4 va trebui cultivată cu pomi, pentru care lucru învățătorul va primi o remunerație anuală de 200 cor.

Dela învățător se cere, pe lângă instrucțiunea regulată în școală a elevilor, să țină în serile de iarnă de 2-3 ori pe săptămână școală cu tinerimea adultă, să facă producțiune

cu elevii în presara hramului școlii (Sf. Andrei), să înființeze cor cu care să cânte la sf. liturghie și pe elevii mai mari și destoinici să-i pregătească ca cu timpul să poată deveni cântăreți de strană, întru cât va fi posibil.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele cerute de legile în vigoare, să se înainteze subscrișului, iar concurenții să se prezenteze în vreo Duminică sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta destoinicia în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 5 Decembrie 1915.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

A apărut în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane:

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15-20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărelele de beaură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Șortul. Prietini Cavalierism și Donchisotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere. Noblețea adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor desmosteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca împărțirea timpului. Statornicia. Împărțește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus: Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu **2 coroane**.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

In editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian, redactorul „Telegrafului Român“ a apărut:

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 5 fileri porto postal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprind: Rugăciune de dimineața; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeule“, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată în culoare roșie și vânată cu 20 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Prețurilor, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte cores-punzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din război, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

A apărut în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Presfintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

În aceasta ediție augmentată, (471 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeieștii Liturghii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai înainte de Îspovedanie. Învățătură pentru Îspovedanie. Rugăciunile sfintei cuminicăturii. Rugăciunile după sfânta cuminicătură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Canon de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțumită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Paracelis al preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorului vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocazii. Culegere de rugăciuni la felurite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu espicare.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată solid și cu gust, în culoare roșie, cu 1 cor. 60 fil. Revânzătorilor li se dă 25% rabat.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu preț de 1 cor. 80 fil.

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orice mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

I.

- Adormirea Maicei Domnului
- Bunavestire
- Nașterea Domnului Iisus Christos
- Fuga la Egipt
- Iisus în biserică de 12 ani
- La nunta din Cana
- Iisus pe mare
- Învierea lui Lazar
- Schimbarea la față
- Răstignirea lui Iisus Christos
- Punerea în mormânt
- Învierea Domnului
- Înălțarea — Floriile
- Tăierea împrejur
- Nașterea Maicei Domnului
- Pogorârea Duhului sfânt
- Nașterea sfântului Ioan Botezător
- Grigorie, Vasilie și Ioan
- Adormirea sfintei Ane
- Afiarea capului sf. Ioan Botezător

II.

- Iisus pe Cruce
- Înălțarea sfintei cruci
- Ilie prorocul în carul de foc
- Tăierea capului sfântului Ioan
- P. Grigorie teologul
- Sf. Vasilie

III.

- Botezul Domnului
- Constantin și Elena
- Sfântul Dumtru călăre
- Sfântul George
- Maica Domnului
- Petru și Pavel
- Arhanghelii Mihail și Gavriil
- P. Ioan Gură de aur
- PP. Ioachim și Ana

IV.

- Arhanghelul Mihail
- „ Gavriil
- Apostol ori-care
- Domnul Christos
- Iisus în muntele Maslinilor
- Sfântul Dumtru
- Sfântul George
- Ilie Prorocul
- Ioan în pustie
- Sfântul Nicolae
- „ Simeon
- „ Andreiu
- Evangelistul Ioan
- „ Luca
- „ Marcu
- „ Mateiu
- Prorocul Zaharia
- Apostolul Iacob
- „ Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35-—	40-60	51-80	70-—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28-—	34-60	42-—	56-—	70-—	cor. foarte fine.
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56-—	72-50	23-10	27-30	40-60	49-—	65-80	20-30	23-80	35-—	43-40	60-20	18-20	21-—	30-80	39-20	56-—	„ fine.
simple . . .	14-—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14-—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14-—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, ticochea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru prapori din orice fel de materii și de orice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile